

Kéziratok, a melyek nem adatnak, vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám, : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkötés és nyilttér 1:50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0:70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. november 18.

47. Szám.

Agrár politika.

Irta: Prek Móric.

A termelés menetének szakadatlan rendbentartása az állam egyik legfőbb feladata. A kenyér kérdés olyan kormány programot ad minden államban, amely az állam minden egyes polgárát érinti s az nem közömbös sem a tőkésre-, sem a munkáltatóra — sem pedig a munkásra nézve. Dolgoznia az állam minden egyes tagjának kell, de viszont gondoskodás történjék arról is, hogy mindenkinek meglegyen a megérdemelt mindennapi kenyere!

A fő dolog tehát, rendszerezíteni a termelést, — akkor a fogyasztás magától rendeződik. A mi államunkban ezeket a célokat fogja szolgálni az agrárreform.

Az agrárreform feladata a nagybirtokok felosztása által földhöz juttatni mindazokat, akik annak megművelésére hivatottak, hogy így lehetőleg minél nagyobb számban legyenek azok, akik önmagukat képesek saját munkájukból eltartani, — a termelés fő- lőslegét pedig közfogyasztásra bocsáthatják.

Ez a kérdés, így elgondolva, — igen szép dolog!

Nálunk, az agrárreform már tíz év óta megvan ugyan, de véglegesen megoldva ez a kérdés még most sincsen.

Pedig, ha figyelembe vesszük a közvéleményt, meg az általános hangulatot, az agrárreform kérdés megoldása elodázhatatlan. Valóban ez az óhaj tette szükségessé, hogy véglegesen likvidáljanak számos kérdést, amelyek eddig megakadályozták az agrárrevízió olyan befejezését, hogy az végre a napirendről lekerülhessen.

Tíz év elegendő idő arra, hogy a kérdések a kellő tanulmányozások után tisztázva legyenek.

Az agrárreformügyi minisztertől most benyújtott törvényjavaslat a végleges rendezést a törvény célozza, épen azért szükséges, — hogy áldáshozó legyen, — lehetőleg a tőkéletesség határáig legyen kidolgozva! A hozandó törvényben egyrészt arról lesz szó, hogy minden nagybirtok felosztandó, — a tulajdonosok méltányosan kártalanítandók lesznek. Másrészt az igazsá-

POLITIKAI ÉLET.

A magyar-román optáns perben nemsokára megindulnak a közvetlen tárgyalások. Románia annak idején, hogy időt nyerjen, — a párisi döntőbírósból a saját közegét visszavonta. Magyarország az ellen tiltakozott s követelte, hogy Románia küldjön bírót az ügy tárgyalására, — eddig azonban ez nem történt meg. Most egész váratlanul Románia megnevezte döntőbíráját Derussi személyében s ettől a körülménytől most az optáns perben fordulat várható. Csak nemrég jelentette ki egy román előkelő politikus, hogy — „sokkal többet vettünk el agrár célokra, mint szabad lett volna s ezért most súlyos milliárdokat fogunk fizetni.“ — A román döntőbíró kiküldése tehát fontos eseménye az optáns pörnek.

Francia-olasz barátsági szerződés készül még pedig oly

gos elosztás, — a kisbirtok részeknek magán tulajdonba való átadása elviselhető feltételek mellett s ennek a magán tulajdonnak a biztosítása.

Nemcsak formások ám ezek a kérdések; — mert ha nem jól oldatnak meg, akkor igen súlyos anyagi következményekkel járnak, az elkövetkezendő hibákért pedig nincs ember aki felelősséget vállalhatna.

Előttünk van a szerencsétlen orosz példa. Oroszországban a folytonos ide-oda kapkodással, a rossz földműves politikával, — a folytonos rekvirálásokkal ugy megkeserítették a parasztot, hogy nem akar termelni, csak annyit, amennyi épen neki kell! Nem tudja az orosz paraszt, hogy tulajdonképpen kié a föld, amit dolgoznia kellene, hát inkább nem dolgozik s így a leggazdagabb gabona termő vidékeken máma nincs a parasztnak kenyere. Hogyan legyen akkor másnak? Éhínség van!

Semmi a világon nem okoz nagyobb örömet, mint a szépen termő szántó föld, — de nagyobb kétségbeesést nem szül semmi sem, mint a terméketlen pusztaság látása.

Ha már tehát a törvény vállalkozik arra, hogy *hozzányul* a

alapon, hogy a barátság árát Afrikában fogják behajtani a saját hasznukra a szerződő felek. Olaszország javára Tripolisz tartományában lesz határkiigazítás, Olaszország pedig Tuniszban és a Szaharában tesz engedményeket Franciaország javára. A szerződés rövidesen létre is jön.

Ausztriában a többségi pártok elhatározták, hogy a köztársasági elnökévé újból Hajnisch fogják megválasztani. Mint-hogy azonban ő már két cikluson volt elnök, alkalmas módon az alkotmányon változtatást kell eszközölni, hogy harmadszor is megválaszthatják, mivel erre a méltóságra más alkalmas egyént nem találnak.

Amerika berlini nagykövetének nyilatkozata a németekről. Schurman berlini amerikai követ jelenleg Newyorkban van. Itt a kereskedelmi ka-

magán tulajdonhoz, amely eddig megtette a kötelességét, meghozta a termést, oda adta a kenyeret, — akkor földet olyan kezekbe juttassa, amelyek ugyanezt fogják cselekedni s ne azt nézzék, hogy valami ajándék hullott az ölükbe.

Az állam nyolcszáznegyvennégy nagybirtokot vesz igénybe az agrárreform céljára, — tehát ennyi nagy gazdaság fog megszűnni. Ebből igen sok szegény család lesz megsegítve, sok nyomoruság lesz eltörölve, tehát az államon is segítve lesz!

Tíz évig vártunk erre a törvényre, — újabb tíz év múlva már megészleljük az első eredményeket! (Sokkal gyorsabb jó eredményeket kell felmutatni, hogy minden fel ne boruljon. Szerk.)

Mínálunk Prekmurjében, ha figyelembe vesszük az összes körülményeket, a helyi igényeket kielégítenék a jó bérletek is. Ez itt már ki volt próbálva s bizony sokan sajnálni fogják, ha a bérleti viszonyok megszűnnek.

Természetes, hogy a nagy és jogos cél elérése érdekében csupán mi miattunk a törvény kivételt tenni nem fog.

Kellő támogatással talán majd mi is célt érünk?

mara bankettjén feltűnő módon magasztalta a németeket. Azt mondta, hogy a németek dolgoznak és nem esnek kétségbe. Nem félnek a háborútól, de nem akarnak háborút. Németország nagy pénzügyi támogatást várhat Amerikától.

Romániában az eddigi kormány megbukott. Az új kormányt Maniu Gyula, a román parasztpárt vezére alakította meg, még pedig tiszta parasztpárti politikusokból. Az új kormányban több erdélyi politikus is van. Az új kormány igéri a közszabadságok helyreállítását s a *kisebbségek minden jogainak elismerését.* Az új kormány a parlamentet feloszlatta s az új képviselő választásokat egy hónap múlva lefolytatják. A politikai pártok már meg is kezdték a választási előkészületeket s az erdélyi magyar párt meg a szászok már is megegyezést kötöttek.

Az Egyesült Államok új elnöke. Az Egyesült Államok elnökválasztása megtörtént. Elnökké Hoover volt kereskedelmi minisztert választották meg óriási többséggel. Hoover köztársasági elnöknek 467 és Smith demokrata pártinak 64 elektora volt. A következő négy évi ciklusra tehát Herbert Hoover az elnök. Az alkohol tilalom ellen küzdő demokraták tehát súlyos vereséget szenvedtek.

Irországban ismét elégedetlenség van. Ebben a szabad államban a köztársasági érzelmű polgárok mozgolódnak és fegyverkeznek s nem riadnak vissza semmitől sem, hogy a rendet felforgassák. Az eddigi mozgalomnak már majdnem polgárháború formája van. A hatóságok sok házkutatást tartanak és sok egyént letartóztatnak.

Franciaországban kormányválság van. A szerzetes és apáca rendek letelepedési joga miatt a kormány lemondott.

A köztársasági elnök ismételtén Poincaré-t bizta meg kormány alakítással, ki ez idő szerint Franciaországnak legnépszerűbb politikusa.

Poincaré egységes köztársasági kormányt kíván alakítani.

Az angol parlament új ülészaka megnyílt. György király trónbeszéddel nyitotta meg a parlament ötödik és utolsó

ülésszakát. Kiemelte, hogy Nagy Britania továbbra is jó viszonyban akar lenni a szövetséges hatalmakkal s minden áron eleget akar tenni azoknak a kötelezettségeknek, melyeket a Népszövetség reá ró. Az ország haderejét addig fogják csökkenteni, amíg csak a nemzet biztonsága megengedi.

A munkáspárt és a liberális párt összesen három bizalmatlansági javaslatot nyújtott be a kormány ellen s ezeket a javaslatokat a következő napokban folytatólagosan fogják tárgyalni. A vitát Lloyd Geórg beszéde fogja megnyitni.

Lengyelországban Lemberg városában az ukrán és a lengyel diákok zavargása nagy méreteket öltött. Az ukrán diákok a lengyelek ellen támadtak, a lengyelek pedig az ukrán diákok internatusát s lapjaik szerkesztősegeit támadták. A zavargásnak száznyolcvan sebesült áldozata van, kiket kórházakban ápolnak s ezek között harmincegy rendőr van. A lengyel diákok az ukránokon kívül még a zsidókat is bántalmazták és több üzletet kifosztottak.

A rendőrség az ukrán diákok nemzeti házában sok robbanó szert tatált, amelyet elkoboztak. A zavargások még mindig folytatódnak.

Száműzetek a határon

Egy család megy ott a láthatáron, Majdnem rongyokban van mind a három: Az asszony szeme könnyekben ázva A fiu cseveg, apja mogorva.

„Édesapám, mond ott van a határ, Ahol mindig az a katona áll? Hát ugyan mitől kezdve van az ott

És a szürke kő alatt az halott? Az apa szól: „Mit gondolsz fiacskám — S gondolotja cikáz, mint a villám — Az a határ nagy Isten verése S lásd gyermekem, te is bűnhődsz érte! A kő alatt bizony, bizony halott És alatta fiam — mink vagyunk ott . . Ne ugy gondold: tudod, hogy még élünk, De kin, nyomor, minden nyomunk, léptünk!

Tudd te is: itt sohasem volt határ, Amelyen most oly sok sóhaj elszáll . . És azóta minden el van tiltva Még a gondolat is szökve száll át rajta. A gyermek szól: „Mily jó a bujósdi! Szerette a gyermeket valaki Ugy-e apám, kedvünkért csinálta? Hogy átszökjünk s visszaszökjünk rajta“ Az apa néz, néz a messzeségbe . . Hát nem érti még a gyermeke se? . . Egyet mordul: „Meglásd, nemsokára Nem telik majd sovány vacsorára! Hiszen ma még . . de majd holnapután Hová megyünk? Jó Ég, hogy tudhatnám! Isten üzve s ha az nem fogadna, Legyek a föld szárműzetett rabja? Mily drága lesz egy darabka kenyér Oh, hazátlan, így az élet mit ér?!”

Most aztán még busabb mind a három, Pedig a napiény a távol tájon Csalogatja és hívja odaát, Felajánlva a szebb, a jobb hazát Nekik, akik azért száműzetettek. Mert magyar, vagy szlovénnek születtek.

GÁLOSSY JÓZSEF.

HIREK.

— Eljegyzés. Luthár Sárkát Szeeborciról eljegyezte Skalics Sándor evang. lelkész Dolnja Lendaváról. (Minden külön értesítés helyett.) Szívvel gratulálunk és igeu sok szerencsét kívánunk.

— Véres politizálás. Titán János csernelavcei korcsmájában e hó 4.-én többek közt iddógált

Szapács Sándor csernelavcei, Vo-grincics I. és N. Pepi kupsincii gazda. Itóka közben a két utolsó klerikális-párti lapot olvasott, miközben magasztalták pártjukat. Szapács erre azt mondta: „maguk klerikálisták, mi pedig radicsok vagyunk.“ A két ellenpárti erre rátamadott Szapácsra, mire a korcsmáros ajtót nyitott, kilökték az udvarba, hol Szapácsnak két fogát kivertek s arcát vagy 14 helyen valami szilárd dologgal behasogatták. Szapácsot súlyos sérülésével rögtön orvosi kezelés alá vették, a bünygyi vizsgálat pedig a politika vakjai ellen folyamatba tétetett.

— A veszélyes vasuti sorompó. A m. szobotai Lendva hidi vasuti sorompó rudjai tudvalevőleg vascsövekből készültek. Ez a vas azonban teljesen ki van szolgáltatva a természet vegyi átalakító erejének. T. i. már évek óta nem látott festéket, s azért teljesen elrozsdásodott. Jöhet a vonat, a sorompó le lehet zárva, de a biciklista sőt motorbiciklista azért a vonat kerekei alá kerülhet, vagy legjobb esetben a közeli mély anyagárokba, hacsak nem veszi észre véletlenül a pályaoört, mert a rozsdás sorompórud bizony nem vehető észre. — Így járt f. hó 7.-én a motorkerékpárjával arra haladó Csontola csernelavcei ácsmester is, kinek súlyosabb következményű szerencsétlenségét csak a pályaoört ébersége akadályozta meg. A rendes tempóba haladó motocyklista felett ugyanis a pályaoört felemelte a sorompórudat, s így a biztos szerencsétlenségtől mentette meg, csupán egyensúlyát veszítve a mély árokba kerékpározott. Ez a vasut hanyagsága, illetve szabotálása azon érvényben levő törvénnyel szemben, mely előírja,

hogy az ilyen sorompók szembetűnően kifestendők illetve éjjel lámpával ellátandók, hogy az esetleges szerencsétlenségek elkerültessenek.

— Tűz. Zrinszki Sándor mostjancii korcsmáros vendégistállója f. hó 6.-án éjjel gyújtogatás áldozata lett. Vizsgálat megindult. Azon éjjel járásunk négy helyén volt tűz.

— 13 év után itthon Orosz országból. Pintarics I., m. szobotai lakós, gróf Szapári volt inasa, ki 1915-ben esett orosz fogsába, nagy anyagi és testi küzdelmek árán, a mult hónapban hazaérkezett m. szobotán lakó feleségéhez.

— A cseresnyeborsó ára, melyet már 7 Din.-ért vásároltak, hirtelen egy dinárral esett. A köles ára 55 parával emelkedett, ami a hajdinánál is várható.

— Az új kataszteri tiszta jövedelmet megállapító bizottságok összeállítása szabálytalan volt, s több mint valószínű, hogy képviselőinknek sikerülni fog ezt a jogtalan és erőltetett megállapításait megsemmisíttetni s új bizottsággal helyesen és szabályszerűen megállapíttatni. Helyes volna nem Bodoncit és Szeeborcét venni alapul, hanem Kustanovcét és Trdkovát vagy Borcsát. Azonban nem 17-szeresve, hanem pontos számítások szerint, szakértő közbejöttével, az igazságnak megfelelően.

— A honvágy hazahozta f. hó 4.-én Kolossa Miklós puconci lakóst, a Kuzmics-féle vendéglő tulajdonosát, feleségével és fiával, kik jól érzik magukat. 16 teljes évig voltak Amerikában, hol minden egyesületi mozgalomból kiyették részüket, s ezért általános szeretetnek örvendtek. La-

GÁLOSSY JÓZSEF:

Az eluszott vagyon.

Felejteni próbált — nem lehetett! Kerülni akarta a lányt s akaratlanul is a közelébe bolyongott! Elkésett, sápadt vadvirágokat gyűjtött és néha a bús, esti magányban titkon, lopva, csupán a csillagoktól vigyázva és önárnnyékától kísérve elvitte a „pesti lány“ ablakába.

A gazdálkodás nem ment úgy, mint azelőtt. A természetes, szép gömbölyű arcu legény megsoványodott, mint ha csak kísértő szelleme élt volna benne, a bánat úgy megkinozta.

— Édesanyám, nem engedi meg? . . A romlásomra tör? Jkérdezte egyszer, sokára, félesztendő mulva.

Az anya arcán könnyek folytak végig.

— Nem akarom a romlásodat édes fiam, de te erővel bele rohansz!

— Anyám nem . . .

Mennyi szép lány van a környéken . . .

— Anyám, inkább vele osztok meg tíz napot, mint mással tíz esztendő.

Az anya nem szólt többet, keservét elfojtotta, csak akkor sirdogált a szívét szorongató érzéssel, midőn teljesen egyedül volt.

Tavaszi volt s a Letenyei nagy négyszögletes ház tája illatos volt a rengeteg gyümölcsfa virágaitól. A komor hangulatból lassan minden derülni látszott . . . Letenyei Árpád és az anyja közti viták is elszűnőben voltak.

A „pesti lány“ mégis csak menyasszony lett, Letenyei Árpád menyasszonya.

Nagy, parádés esküvőre készültek s a bombardon és a nagydob hangja messzire elregett a Kerka-menti tájon.

A bánat csak az édesanyja szívében találta honát, csak az ő titkos könnyei jósoltak valamit a jövőből . . .

A pesti lány a falu legbájosabb asszonya lett. Szerette a kényelmet, a folyton ujuló divatos ruhát és félt a munkától, mert mindjárt „piszkos“ lett tőle. Emellett azonban szeretett „jól

élni“, tejből, vajból és mindeféle jóból naponta a maga adagját elfogyasztani.

Árpád alapos lendülettel fogott a gazdálkodáshoz; a birtok többet jövedelmezett, mint annak előtte bármikor, de év végén, midőn összeszámolt, valamiképpen mégis nagy deficitje lett, ami még ekkora arányban sohasem történt meg.

A fiatal Letenyésinének nem mutatkozott hiánya semmiben sem az első évben; a másodikban azonban unni kezdte az egyhangu falusi magányt. Panaszkodni kezdett férjének:

— Édes Árpád, megöl ez az örökös egyhangúság, felőröli idegeimet ez az élet, ez a borzasztó nagy csend!

— De drágám, hát mit tegyek? Hogyan változtassak ezen? Hiszen amennyi tőlem telik, mindent megteszek.

— Árpád, te nem vagy okos ember; azaz, hogy az vagy, csak nincs elég erély benned arra, hogy magadhoz méltó pozíciót teremtsél mag számodra. Neked mindened a „munka“,

az istállók és az örökös földturás: ezek a te gyönyöreid.

— Édes Ilusám, de tudod: a pénz a pénz . . . Mond, miből adjam meg a kényelmet?

— De édes fiam, nem gondolod, hogy ez a túlfeszített fizikai küzdelem felőröl téged? Elpusztulsz ebben! Más életmódot, más életpályát kellene választanod, ami sokkal kevesebb munkával, sokkal jövedelmezőbb lenne.

— És mi lehetne az?

— Mi lehetne kis uram? Hát egy kávéház, egy szálloda, vagy jó forgalmu vendéglő valamelyik nagyvárosban. Természetesen saját tulajdon. Nehezen ment, de végre Árpádnál is meghonosult az eszme, fokról-fokra úgy, ahogy felesége a saját akaratát reá tudta gyakorolni.

— De az édesanyám . . . Isten ments, hogy ő elmozduljon az öreg fészekből, hol leélte életének delét és most már alkonyát.

— Fiacskám, te butuska vagy: a ház és legfeljebb husz hold . . . — ő úgy is rabja a csendnek — ez biztosítja az ő megélhetését. (Folyt. köv.)

punk terjesztését ott, neki köszönhetjük. Isten hozta!

— Eltűnt a kölcsön kért biciklivel. Kovács Vendel kereskedő tanuló Turniscséről bement Dolnja Lendavára biciklin, hogy egy s más dolgát elvégezze. Dolnja Lendaván találkozott egy ismerőssel, ki nem a legjobb hírnek örvendő s sokat jár át állítólag a határon a szomszédba. Ez a fickó rábeszélte Kovács Vendelt, hogy egy kicsit adja át neki a biciklit, szeretne ráülni. A mit sem sejtő Kovács eleget tett a kérésnek. A biciklit a suhanc kezébe adta, aki arra felült s így elkarikázott vele valahová, hogy még mai napig sem került vissza. A hatóság nyomozza az ügyet, de nem becsületes biciklistát. Mint utólag értesülésünk, a bicikli tolvaj Dolnja Lendaváról átszökött Magyarországra. Itt azonban rövid tartózkodás után a magyar csendőrség letartóztatta s értesítette erről a turniscsei őrsöt.

— A korona nyugdíjasok ügye. Nem rég hírt adtunk arról, hogy a „Glavna Kontrola“ érdemileg tett nyilatkozatot, hogy nem várja be a pénzügyminiszter ígért intézkedését, hanem saját hatáskörében a meglevő kormány intézkedések és rendelkezések alapján cselekedni fog, hogy a sok ígérgetésnek, és keserves huzavonának véget vessen. A felcsillanó reményeknek ismét végük van. Az idő mulik, a tél rohamosan közeledik, a koronanyugdíjasok ismét elővehetik télire a csalódásaikat. A 30 dináros adókat azonban havonként pontosan levonják! Magán uton; — de jó forrásból úgy értesülünk, — hogy a koronás nyugdíjasok illetményei az állam kasszába legközelebb beérkező svéd kölcsön összegből már most elődátlanul rendezve lesznek. Miután értesülünk alaposságában nincs okunk kételkedni, ezuttal remélni lehet, hogy a mostoha helyzetnek mégis csak vége lesz. (Tíz évig tartó állandó csalódásokból kifolyólag Tamás vagyok. Szerk.)

— Betöréses lopás. Turniscsén szerdára virradó éjszakán eddig ismeretlen tettesek betörték Vargov Raj József házába s ott tekintélyes kárt okoztak. A betörők kibontották a téglia épület hátsó falát s az így csinált nagy nyíláson át kivitték a kamrából az összes zsírt és húst, körülbelül egy fél métermázsát. elvitték még sok lepedőt, asztalneműt s egyéb ruhaféléket. A betörést a háziak csak másnap reggel vették észre, midőn már főzni akartak s nem találtak egy csepp zsiradékot sem. — Ugyan ezen az éjszakán tyúktolvajok is garálgodtak Turniscsén. Vagy négy-öt háznál dézsmálták meg a tyúkállományt elég szép eredménnyel. A tyúktolvajok másik

nap éjszakáján ismét jelentkeztek, de ekkor elzavarták őket s így csak három darabot tudtak elvinni. A nyomozás nagyon folyik, de a tetteseknek eddig még semmi nyomuk nincs. — Nem elzavarni, elfogni kell őket.

— Oroszországot éhínség fenyegeti, mert a lakosságnak gabona fölöslege nincsen, — ami volt azt elrekvirálták, — a krumpli termés pedig az idén a legrosszabb volt. A nép számára külföldön keresnek élelmiszereket. Az inség még Krimiába és Ukraínában — a leggazdagabb gabona termő tartományokban is jelentkezik.

— Zágребben kommunista tüntetés volt. A rendőrség tizenöt tüntetőt letartóztatott. A rendőrség és kommunisták között még lövöldözésre is került a sor.

— Hamis husz dollárosok vannak forgalomban Jugoszláviában. A bankjegyek felirata: Federal Reserve Bank Cleveland. A hamisítványok elég könnyen felismerhetők.

Panasz.

Én Istenem én Istenem! Mikor jön már egyszer el azon idő a földön, amikor az emberekkel egyformán a megérdemelt megélhetési joga alapján személy- és rangkülömbőség nélkül fognak bánni.

Tíz év a világ és a természet időrendében nem sok idő, hanem az ember élete, és az emberek mai siralmas nyomorult korszakában tíz év, sok nagyon sok ahol gyermekek vannak.

A napokban dolgaim következtében kint voltam az utcán. Éppen mikor a falu kisbírája megüti a dobát, mindenkinek tudtára adja, hogy ez év december hó első napján Jugoszlávia egybekapcsolása 10. éves idejét Mariborban az intézőkörök nagy ünnepség keretében meg fogják ünnepelni. Mindenkit felhívják itten Prekmurjében is, akik részt akarnak venni utazzanak kedvezményes vasúti jeggyel, amelyet megkapnak az illetők stb.

Éppen ezen dobszó visszaemlékezett engem is mikor ez előtt tízévvvel rám nézve nem az öröm, hanem a kálváriám napja bekövetkezett. (akár csak nekem. Szerk.) az 1918. évi szeptember hó 6.-án Ljublanából megjelent nálam Zagori nevű posta- és táv. tanácsos ki magával hozott egy postamesteri kiadónót, és felhívott engem, hogy azonnal adjam át a postahivatalomat, arról megsemm kérdezett, akarnám-e tovább vezetni én a hivatalomat vagy nem, hanem arról biztosít, hogy én már mint öreg postamester a megfelelő megérdemelt nyugdíjat megkapom stb.

Ezen nyilatkozata alapján megnyugodva, rendes rovacsolás után hivatalomat átvették. Miután szomorúságban teltek napjaim, míg egyszer 1919. év november hó 7.-én 1401. szám alatt kelt végzés alapján Berbuč s. r. komisszárius harminchat évi prek-

murjei békés polgár létemre kiutasított, hogy kinek a befolyására vagy vagy mi ok alapján, azt mai napig sem tudom, nemis kutattam.

Ezen kiutasító végzés alapján nyolc napon belül pucinci békés, saját lakásomtól és családomtól bucsuznom kellett. Aztán teltek kint Öriszentpéteren és Köpcényben napjaim míg eljött az 1922. év április hó 29.-e, mely napon Beográdban 1975. szám alatt Öfelsége a Király kegyelmére a miniszter ur a fönti kiutasítást eltörölte, visszajöhöttem Pucincra. Ezen két időközti sorsomat elhallgatom, mivel arról egész könyvet lehetne írni. Öfelsége kegyet megköszönve, hazajöttem. Aztán itt az intéző körök és személyektől azt a biztató reményt vettem, hogy nékem a nyugdíj megjár és megkapom, csak kérjem. Kérni kell, ami önként értetődő.

Ezek alapján be is terjesztettem kérvényemet a ljublanai posta és táv. igazgatóságához, és még, hogy biztosabb legyen nyugdíj ügyem elintézése, akkor Ljublanába székelő Hribár kir. helytartó urhoz feleségem felutazott, hogy megkérje nyugdíjügyem kedvezőbb elintézésére, melyet ő szívesen, lélekkel meg is ígért, és megbiztatta nőmet, hogy nyugottan menynyen haza, a nyugdíjamat biztosan megkapom.

De bizsajnos ezen biztató előjelek és szavak ellenére is elutasítottam. Ugyan nem véglegesen; tehát vártam 1927. év tavaszáig, míg az itteni körök és emberek biztatására a legfelsőbb forum az államtanács elé a szükséges csatolmányokkal együtt kérvényemet ismét beterjesztettem a szükséges bélyegeket egy pár száz dináromba kerültek.

Ezen kérvényem elutasításáról 1927. év november hó 3.-án ljublanai kir. posta és táv. igazgatóság 84.843. I. szám alatti végzéssel arról értesített, hogy annak idején nem mint kincstári postamester szolgáltam, nincs jogom nyugdíjra a kérvényemet elvették, de most végleg elutasítottam. Ami még a legszomorubb ebben az, hogy mikor arról értesítettek, hogy nem kapok nyugdíjat, még nékem kellett száz dinárt lefizetnem. Ez olyan eset, hogy ez nem hegyja elfelejteni a tíz évi csatlakozását Prekmurjének Jugoszláviával.

Én a föntiek után ajánlhatom a nagyon tisztelt örömmünnep rendezőnek és nemkülömben a prekmurjei országgyűlési képviselő urainknak szíveskedjenek a falvakban a polgároktól meg tudakolni azt, vannak-e sérelmeik, ha vannak, akkor a bajokat előbb orvosolni kell, hogy aztán tényleg szíveslélekkel együtt örülhessünk. Mert igen sok Lázárunk van a prekmurjei járásban, aki az ajtó előtt vár az állam és a nagy urak igazságos intézkedésére.

Itten vannak az állatorvos, a körjegyzők a postamester stb., kik szegények annak idején az állam és a köz érdekeért dolgoztak és a megérdemelt nyugdíjra be is fizették a megfelelő díjakat. A tíz év előtti csatlakozáskor a trianoni béke feltételei

és később a római egyezés alapján Jugoszlávia átvette ezen szerencsétleneket, hogy alkalmazza, nem alkalmazás esetében az állásuk összjöveldelmével egyenértékű nyugdíjat megadja nekik, és ez nem teljesített ezen tíz évben, mily alapon? Hisz ezen szerencsétlenek a Jugoszláv állammal szemben is pontosan teljesítik kötelességeiket, fizetik az állami adójukat, teljesítik a közmunka szolgálataikat is és az állam mégsem érzi magát kötelezve jogaik alapján segíteni rajtuk.

Hisz mindnyájan emberek vagyunk, egyforma bánásban kell részesítettünk, és ez nem történt meg, hol van itt az igazság? Ki felelős ezért? Ezen és ilyen bajokat kell először is orvosolni, hogy az átvett polgároknak jogaik is legyenek Prekmurjében a megélhetésre, nem csak kötelességeik.

Ugy lehet azok, kik ezen ünnepelet rendezik, nem érznek ily bajokat lelkükben, fogalmuk sincs róla. Azért ismételve ajánlom ezt az intéző köröknek és a prekmurjei országgyűlési képviselő urainknak is, hogy az ily bajokat előre megszüntetni, orvosolni kell, és csak aztán ünnepeljenek.

Akkor minden prekmurjei polgár rang- és osztálykülömbőség nélkül szíveslélekkel velük együtt fog örüvendeni és a szemekben nem a fájdalom és a keservek könnye, hanem az öröm könnyek fognak felragyogni.

Pucinc.

HORVÁTH LAJOS
volt postamester.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 18. novembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

SIBIRIA

Prekrasna drama.

U gl. ulozil:
ALMA RUBENS i
EDMUND LOWE.

V nedeljo 25. novembra

Neznanac

Lon Chaney

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre
elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

TORMA.

A hipohondriás.

„Kedves barátom! Én úgy látom, neked valamely komoly bajod van, jó lenne orvoshoz fordulni s aztán valami gyógymódot követni, gyógyszerrel használni!»

„Eh! Hagyd el, kérlek, nem használnál az semmit sem! Majd inkább akkor, ha már meggyógyultam!»

Az emeleten.

„Jaj, barátom, bizony már gyengén vagyok; alig tudok felkapaszkodni az emeletre, úgy ver a szívem!»

„Na, na! Én is úgy vagyok sokszor, alig bírok felmászni, engem meg a feleségem ver ilyenkor.»

Gyászol.

Táviratotzni megy a pasi a hivatalba s eladja a szándékát.

Adnak eléje távirat lapot, hogy írja rá a szöveget.

»Kérem, nincs gyász keretes? mert én halál esetében akarok sürgönyözni!»

Vigasz.

Főrendőr ur kérem, tartóztassale ott azt az urat, megcsókolta.

»Ugyan kedves kisasszony jut még magának külömb is.»

KÖZGAZDASÁG.

A jugoszláv-magyar vasuti tarifa tárgyalások eredményesen folynak. A jugoszláv-olasz-magyar vasuti tarifa bizottság Szusákon befejezte tárgyalásait s az összes kérdésekben megegyezésre jutottak. Most azután ettől függetlenül csak a jugoszláv-magyar bizottság tárgyal tovább s ezek a tárgyalások is eredményre vezettek. A magyar kormány kiküldöttje, Dr. Nagy Imre miniszteri tanácsos külön megegyezést kötött a szusági kikötő használatáról s a magyar áru részére külön tarifát állapítottak meg. A tarifa tárgyalásokat a két kormány kiküldöttjei most Szarajevóban folytatják és Beográdban fogják befejezni. Remény van rá, hogy az összes kérdésekben a legteljesebb megegyezés fog létrejönni.

Gabona piac állása. Buza, kevés jön a piacra s a külföldi spekuláció is áll. A buza ára majdcsak tavaszra szilárdul meg. Kukorica sok jön. Amerikából és Romániából, de ez jó részben Szerbiában nagy, ott nagyon keresik. Árpa, zab, kevés van. Bab, első osztályu 920—900 din. Burgonya árak emelkedőben vannak. Fehér, Beográdban 140—150 Din., rózsaszínű 200 dinár. Nagy minőségű iránt van kereslet.

A pénzügyi bizottság elfogadta a gyufa kölcsönt. A

pénzügyi bizottság tárgyalta a monopolizagatóóság és a svéd gyufafüzt között létrejött kölcsön szerződést. A pénzügy miniszter ismertette a javaslatot, majd Jovanovics Miloje demokrata képviselő a javaslat mellett beszélt s kijelentette, hogy a kölcsönre szükség van, hogy az állam függő adósságait kifizethesse. Ennek a kölcsönnek összegét semmi más célra fordítani nem fogják.

Az illetékes bizottságok tárgyalják az Ausztriával kötött kereskedelmi pótszerződéseket, továbbá a Magyarországgal kötött konvenciókat.

A minisztertanács foglalkozott a költségvetéssel. Szubotics Nikola pénzügyminiszter referált a költségvetésről: Az ideai költségvetés néhány száz millióval túlhaladja a múlt évit. Hír szerint a költségvetés végösszege körülbelül 11.750.000.000 dinárt tesz ki. Ezt a összeget is csak úgy tudta elérni a pénzügyminiszter, hogy nagy redukciónak csinált, mert majdnem valamennyi reszort miniszter költségvetésének felemelését kérte. A pénzügyminiszter azonban a kiadásokat a lehetőség szerint csökkentette.

Anyatej árusítás. Amerikában, a Egyesült-Államok Detroit városában már tíz év óta vannak anyatej csarnokok. Azok az anyák, akiknek sok tejük van, elmennek oda és vagy a kezükkel, vagy villamos szirattyuval elfejik a tejtüket. Azután, ha minden egészségügyi szempontnak megfelelnek és tisztaság tekintetében kifogástalanok, akkor a tejtüket eladják. Az ilyen anyák állandó orvosi vizsgálat alatt állanak úgy maguk, mint egész házuk tájéka. Az anyatejet az Egyesült Államokban jól fizetik. Otthon az anyatej unciája tíz cent, a csarnokban tizenöt cent. Sok amerikai anya havonta kétszázötven dollárt is keres tejjével. Van olyan is, aki egy éven át 3500 dollárt keres meg. Az anyatejet különböző árakon árulják, a szerint, hogy milyenek a vevők. A gazdagabbak egy unciáért 30 centet is fizetnek, mások huszonötöt, huszat, tizenötöt stb. A nagyon szegények ingyen is kapnak. Ha valaki unciáját az anyatejnek épen harminc centjével veszi is, mégis jobban jön ki, mintha dajkát tartana.

Vető magvak kezelése bordó péppel. (2 kgr. kékköves, kénsavas réz, 2 kgr. por-mész, 100 liter viz.) A gabonát négy órán át áztatjuk, ami a vizen uszik az nem jó, leszedendő. A magvakat azután vékony rétegben megszáritjuk. A zab tavaszi vetésénél kitűnő a negyven százalékos Formalin. 40 százalékos

Formalin, 100 liter vízben. Négy órás áztatás, azután szárítás. A módszer kipróbált, kitűnő.

SPORT.

Az Európai kupa. Botrány a csehszlovák miniszterelnök serlege körül. Svehla csehszlovák miniszterelnök tavaly a prágai FIFA kongresszuson közölte a nemzetközi futbal vezérkarral, hogy a mérkőzésekre Európai kupát alapít. A mérkőzések a díjért meg is indultak, de az Európai kupát nem látta senki, azt sem tudta senki, hogy hol van?

Végre a dolgot már mostnyébe kellett ütni, a kupa dolga sürgős lett. Azonban a miniszterelnök beteg lett, vele tehát ez ügyben nem lehetett tárgyalni. Végre tehát bizalmasan a titkárához fordultak s érdeklődtek a Kupa után. A titkár a legnagyobb meglepetéssel hallotta a dolgot s azonnal kijelentette, hogy ő tavaly az elnök elhatározása után másnap mindjárt átadott 20.000 koronát az akkori elnöknek Beduarnak, hogy abból, mint vételárból szerezze meg az Európai kupát.

Beduár közben az elnökségből kibukott s el kellett számolnia egyesületével. Itt befizetett 6000 koronát, a többi 14.000 koronát megtartotta magának. Beduár mindent bevallott töredelmesen.

Most azután az elnökség, hogy a kinos helyzetből szabaduljon felszólította Beduárt, hogy 6 napon belül fizesse be a 20.000 koronát.

Legutóbbi hírek szerint Beduár a 20.000 cseh koronát a Cs. A. P. pénztáránál befizette, tehát, — miután már most megvan a pénz, — meg lesz az Európai kupa is.

Szerkesztői üzenetek.

B. M. P. Az előfizetők száma folyton emelkedik, ugyszintén az írók száma is, ami minden esetre öröndetes jelenség. Hogy a lapot mikor fogja K. ur megnagyobbítani, egyelőre nem tudom; a nyomdai költségektől sok függ. „Emlékek“ a jövő hétre kerül. Nehéz a szomorú viszonyok között vig, kacagtató cikkeket írni, mégis arra kérem az urakat, igyekezzenek néha-néha egy kis mosolyt az arcokra varázsolni. Most nagyon elkel az ilyen lelkiörvösség Prekmurjében.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethen édes atyánk

Novák Ferenc

volt vespicsai lakói elhunytá alkalmából megjelenésükkel avagy más uton részvétüket fejezték ki, illetve koszorut adományoztak, ezuton mond hálás köszönetet fia

Novák József

és neje

Bethlehem, Pa. Amerika.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch

Biciklik

Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA, november 16.

100 kg.	Buza	Din.	255—
» »	Rozs	»	240—
» »	Zab	»	225—
» »	Kukorica	»	325—
» »	Köles	»	210—
» »	Hajdina	»	225—
» »	Széna	»	90—120
» »	Bab cseres.	»	650—700
» »	vegyes bab	»	450—
» »	Krumpli	»	100—
» »	Lenmag	»	370—380
» »	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA november 16.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	8-50	8-75
Üsző	7—	8—	8-50	8-75
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borju	—	—	—	12—
Sertés	—	—	15—	16—
Zsir l-a	—	—	29—	32—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25—	23—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1-25

Pénz.

1 Dollár	=	Din. 56-70
1 Pengő Budapest	=	» 10.—
1 Schil. Bécs	=	» 7-99
1 Kor. Praga	=	» 1-67
1 Lira	=	» 2-46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Terjessze és olvassa a
„MURAVIDEK“-et

Legujabb 1929. évre szóló

magyar és szlovén

naptárak

kaphatók HAHN IZIDOR könyvkereskedésében Murska Sobota.